

Weigering toegang tot school ouder met hulphond. Klacht gegrond.

De school heeft klaagster de toegang tot de school geweigerd in verband met haar hulphond, omdat een van de leerlingen van de school allergisch is voor honden. Klaagster heeft de zaak eerder voorgelegd bij het College voor de Rechten van de Mens. Het College voor de Rechten van de Mens heeft geoordeeld dat geen verboden onderscheid gemaakt is op grond van een handicap of chronische ziekte. Partijen is geadviseerd te zoeken naar mogelijkheden om klaagster te betrekken bij en deelgenoot te laten zijn van schoolactiviteiten waarbij zij niet persoonlijk aanwezig kan zijn omdat zij de school niet mag betreden met haar hulphond. De klacht bij de Commissie ging over het belang van de leerling en de belangenafweging die de school heeft gemaakt ten opzichte van het belang van de leerling met de gestelde allergie voor honden. De Commissie acht zich, gelet op het feit dat het College voor de Rechten van de Mens geen uitspraak heeft gedaan over het belang van de zoon van klaagster, bevoegd kennis te nemen van de klacht. De Commissie is van oordeel dat de school actiever had moeten zoeken naar reële alternatieven zodat klaagster de mogelijkheid had om voor belangrijke momenten de school te kunnen betreden. De ondernomen acties zijn, naar oordeel van de Commissie niet aan te merken als reële alternatieven. Klacht gegrond.

Klachtnummer 2021/120

Advies aan:

het bestuur van * te * (verder: het bestuur)

inzake

de klacht van * (verder: klaagster), moeder van *, leerling van * te * (verder: de school).

I. Verloop van de klachtenprocedure

De Landelijke Klachtencommissie voor het Christelijk Onderwijs (verder: de Commissie) heeft op 13 juni 2021 de klacht en het ingevulde klachtenformulier ontvangen. De klacht is gericht tegen *, directeur (verder: de directeur) en *, voorzitter van het bestuur (verder: de voorzitter CvB). De Commissie heeft op 10 september 2021 van P.J.M. Dijkmans, gemachtigde (verder: de gemachtigde van de school en het bevoegd gezag), een verweer ontvangen.

Op 29 oktober 2021 heeft klaagster de uitkomst van een recent onderzoek naar de ontwikkeling van * in de vorm van een onderzoeksverslag ingediend.

De Commissie heeft de klacht op een online hoorzitting behandeld op 4 november 2021.

De Commissie heeft tijdens deze online hoorzitting de navolgende personen gehoord:

- klaagster
- *, persoonlijk begeleider van klaagster;
- *, gemachtigde van klaagster;

- *, jurist van klagerster;
- de directeur;
- de voorzitter CvB;
- de gemachtigde van de school en het bevoegd gezag.

Feiten en omstandigheden

Op 10 mei 2019 heeft het College voor de Rechten van de Mens (verder: CRvdM) een uitspraak gedaan inzake de vraag of door de school een verboden onderscheid is gemaakt op grond van handicap of chronische ziekte nu klagerster met haar hulphond het schoolgebouw niet meer mag betreden sinds een leerling met een allergie voor honden op school zit. Het CRvdM heeft deze vraag ontkennend beantwoord en geadviseerd dat de school en klagerster zoeken naar mogelijkheden klagerster te betrekken bij en deelgenoot te laten zijn van schoolactiviteiten waarbij zij niet persoonlijk aanwezig kan zijn, omdat zij niet met haar assistentiehond het schoolgebouw in mag. Een van de te onderzoeken opties zou bijvoorbeeld kunnen zijn om van schoolactiviteiten een filmopname te maken voor klagerster.

Uit het oordeel van het CRvdM blijkt dat klagerster een posttraumatisch stress syndroom (PTSS) heeft. Verder is gebleken dat haar zoon * psychisch kwetsbaar is.

II. Standpunt van klagerster

De school weigert ten onrechte klagerster de toegang tot school in het bijzijn van haar hulphond. De school doet dit ter bescherming van een leerling met een allergie voor honden. De school maakt daarbij ten onrechte een afweging tussen de belangen van klagerster en die van een medeleerling. De school zou het belang van haar zoon, * net zo zwaar moeten laten wegen als dat van de andere leerling. In het verleden is dit ook niet goed gebeurd. Het is voor * van belang dat klagerster toegang heeft tot de school. * is een kwetsbare jongen die in zijn leven al veel heeft meegemaakt. Zijn cognitieve en sociaal-emotionele ontwikkeling verloopt anders dan bij kinderen van zijn leeftijd. Het gevoel zich anders te voelen, wordt versterkt door het feit dat klagerster de school niet meer in mag.

Niet is objectief vastgesteld hoe ernstig de hondenallergie is. Nooit is aangetoond dat de hulphond de gezondheid van de medeleerling negatief beïnvloedt. Er is nu alleen informatie van de ouders van de medeleerling beschikbaar maar niet van een specialist. De ouders van de medeleerling willen hem geen medicijnen geven en evenmin een allergietest laten uitvoeren.

Er is alleen een advies van een allergoloog voorhanden die heeft geadviseerd de hond niet in de klas te laten. Deze allergoloog heeft echter geen behandelrelatie met de allergische medeleerling.

Het is niet duidelijk waarop de school heeft gebaseerd dat de mate van allergie dusdanig ernstig is dat de assistentiehond in geen enkel deel van de school toegelaten kan worden.

De vraag is nu of klagerster met de hond op momenten en plaatsen waar(op) de allergische medeleerling niet aanwezig is, wel de school in kan. Eventuele schoonmaakkosten kunnen van de zijde van klagerster mogelijk worden vergoed.

Ook is geopperd dat klagerster en * via een andere ingang de school binnen zouden kunnen komen. Klagerster heeft onder andere deze opties aangereikt om tot een werkbaar compromis te komen. Niet inzichtelijk is of en hoe deze mogelijkheden zijn onderzocht.

Het is onduidelijk wanneer klagerster in schooljaar 2021/2022 de school mag betreden als er niemand in de school is, zoals door de school is toegezegd.

Klagerster is dan ook van mening dat er door de school een onjuiste belangenafweging wordt gemaakt waarbij het belang van haar zoon * kennelijk minder zwaar weegt dan het belang van de leerling met

de gestelde allergie voor honden. Daar komt bij dat er onvoldoende is gekeken naar alternatieven om het toch mogelijk te maken dat zij met haar hulphond de school kan betreden.

Tijdens de hoorzitting heeft klaagster onder meer benadrukt dat het vertrouwen centraal staat en dat juist op dit punt de school geen vertrouwen heeft in klaagster. De school kijkt eenzijdig. De oplossingen worden bij klaagster en * gezocht en niet bij de allergische leerling terwijl daar ook mogelijkheden liggen. Als voorbeeld dat minimale afspraken niet worden nagekomen, heeft klaagster het steeds minder worden van de filmpjes van * op school genoemd.

Klaagster omschrijft hoe haar recente bezoek tijdens de kinderboekweek, na 3 jaar niet te zijn toegelaten tot de school, heeft vorm gekregen.

* doet het op school op zichzelf goed maar heeft thuis soms uitbarstingen omdat hij de prikkels van school naar huis meeneemt.

III. Standpunt van verweerders

Verweerders stellen zich primair op het standpunt dat de klacht niet-ontvankelijk is omdat het CRvdm al eerder uitspraak heeft gedaan over de klacht. Onderhavige klacht heeft dan ook de strekking van een hoger beroep tegen de uitspraak van het CRvdm van 10 mei 2019. De klachtenprocedure is hier niet voor bedoeld.

Verweerders gaan subsidiair in op de klacht.

De school heeft als primaire taak kinderen goed en veilig onderwijs te verstrekken. Het belang van het allergische kind gaat boven het belang van klaagster met de hulphond. Tijdens de hoorzitting heeft de gemachtigde van verweerders nogmaals benadrukt dat het kind voor de ouder gaat. De school gaat als basis voor samenwerking uit van wederzijds vertrouwen. De ouders van het allergische kind hebben in 2018 een verklaring van de huisarts aan verweerders overgelegd. De ouders geven geen toestemming deze verklaring van de huisarts door derden te laten inzien. Verweerders hebben in 2018 een allergoloog geraadpleegd die adviseerde dat de hond niet in ruimtes kan en mag komen waar de leerling zich bevindt. De medewerkers van de school die met de allergische jongen werken, bevestigen dat de leerling ernstige allergieklachten heeft. Omdat de kinderen op grond van het onderwijsmodel in het hele schoolgebouw onderwijs aangeboden krijgen, geldt het toegangsverbod van de hulphond voor de hele school.

De school herkent zich niet in het standpunt dat het welbevinden van * in het geding zou zijn. * doet het nu juist goed op school. Verweerders hebben eerst tijdens deze procedure kennis kunnen nemen van een verklaring van *, orthopedagoog, over de sociaal-emotionele ontwikkeling van *. Deze verklaring is van 4 september 2018 en inmiddels gedateerd. Bovendien is de verklaring algemeen van aard en objectificeert geen sociaal-emotionele achteruitgang van *. De school is evenmin betrokken bij de totstandkoming van deze verklaring. Recent heeft Levvel, specialisten voor jeugd en gezin, een rapport geschreven over de sociaal-emotionele ontwikkeling van *

De school wil voorkomen dat de kwaliteit van het onderwijs onder deze situatie lijdt. De school geeft een aantal voorbeelden waarmee wordt tegemoet gekomen aan de situatie van klaagster. Klaagster mag zonder hond via de schuifpui naar binnen. De leerkracht zoekt klaagster op als zij op het plein is. Klaagster kan op het plein werkjes inzien. Klaagster heeft deze voorstellen echter afgewezen. Ook wordt * in de gelegenheid gesteld filmpjes te maken en naar klaagster te sturen. Tijdens de hoorzitting heeft de directeur toegegeven dat de filmpjes niet adequaat en conform afgesproken frequentie zijn gedeeld met klaagster. Inmiddels kan klaagster via de school app een aardig beeld krijgen van * op

school. Ouders worden in het algemeen in het kader van de Corona maatregelen momenteel niet standaard toegelaten tot de school.

Nu de leerlingen niet bij elkaar in de klas zitten, ziet de school in deze periode mogelijkheden klaagster op school te ontvangen in combinatie met extra schoonmaakactiviteiten. Gedacht wordt aan ouderavonden. Inmiddels heeft het eerste bezoek plaatsgevonden. Dit was tijdens de Kinderboekenweek en is goed verlopen. Tijdens de hoorzitting bleek dat * en de allergische leerling in verschillende shifts zaten, * in de laatste waardoor de allergische leerling na het bezoek van de hulphond voor de vakantie niet meer op school is geweest en het gebouw weer grondig schoon gemaakt kon worden. De school ziet voor dit schooljaar nog wel een mogelijkheid klaagster met haar hulphond tot de school toe te laten.

Daar alle leerlingen vanuit het * principe in het hele gebouw werken, is het lastig een specifieke ruimte voor klaagster met de hulphond aan te wijzen.

Ook de huidige directeur heeft aangeboden een huisbezoek af te leggen om zo korte lijnen te houden met klaagster. Klaagster heeft hier niet op gereageerd.

Er is sprake van een inspanningsverplichting en geen resultaatsverplichting. Het CRvdM heeft geoordeeld dat het bevoegd gezag een zorgvuldige afweging heeft gemaakt en haar zorgplicht voldoende is nagekomen.

De ouders van de allergische jongen zijn gerechtigd inzage in de verklaring van de huisarts te weigeren, hetgeen door het CRvdM is onderstreept. Verweerders kunnen op dit punt dan ook niet aan de wens van klaagster voldoen. De allergische jongen heeft ook allergische reacties als hij met andere kinderen die in aanraking zijn gekomen met dieren, samenwerkt.

Zowel het bestuur als de school hebben sinds 2018 intensief met klaagster gecommuniceerd.

Verweerders zijn hun zorgplicht voldoende nagekomen. Er is sprake geweest van een zorgvuldige belangenafweging. De school heeft zich voldoende ingezet voor alternatieven.

IV. Overwegingen van de Commissie

Ontvankelijkheid

De vraag die allereerst voorligt is of, zoals verweerder stelt, het CRvdM al heeft geoordeeld over de klacht waardoor deze niet-ontvankelijk zou moeten worden verklaard. De Commissie beoordeelt die vraag ontkennend en overweegt hiertoe als volgt.

De eerdere uitspraak van het CRvdM had betrekking op de vraag of de school ten aanzien van klaagster een verboden onderscheid heeft gemaakt op grond van handicap of ziekte door niet toe te staan dat klaagster met een assistentiehond de school betreedt. Daarbij stond klaagster centraal. De onderhavige klacht heeft betrekking op het belang van * en de belangenafweging die school heeft gemaakt ten opzichte van het belang van de leerling met de gestelde allergie voor honden. Hierover is niet door het CRvdM geoordeeld.

Nu geen sprake is van een klacht waarover al eerder door het CRvdM is geoordeeld, wordt de klacht van klaagster ontvankelijk verklaard.

Inhoudelijk

De Commissie overweegt met betrekking tot de inhoud van de klacht dat niet is gebleken dat er voldoende aandacht is voor de belangen van * naast de belangen van de allergische leerling. Uit het recente rapport van Levvel blijkt onder meer dat betrokkenheid en nabijheid van opvoeders/belangrijke volwassenen een aandachtspunt blijft bij het versterken van het gevoel van basisveiligheid van *. Tevens blijkt uit dit rapport dat van belang is dat de omgeving alert blijft dat * zich niet anders gaat voelen in negatieve zin. Uit het onderzoeksverslag komt naar voren dat * last heeft van de huidige situatie en dat hij sociaal-emotioneel een kwetsbare jongen is. Uit de door verweerder gegeven toelichting in de stukken en tijdens de hoorzitting is de Commissie niet gebleken

dat de school voldoende aandacht heeft gehad voor en actie heeft ondernomen op deze situatie van *. Hoewel de Commissie oog heeft voor de ingewikkeldheid van de situatie waarvoor school zich gesteld zag, is de Commissie van oordeel dat actiever gezocht had moeten worden naar reële alternatieven zodat de moeder van * net als andere ouders van medeleerlingen de school binnen zou kunnen komen op voor hem belangrijke momenten. Dit zou ten gunste kunnen komen van het psychische welbevinden van *. De door school genoemde ondernomen acties kunnen niet als reële alternatieven worden aangemerkt.

Gedacht had bijvoorbeeld kunnen worden aan het inschakelen van een deskundige zoals bijvoorbeeld de schoolarts om ter plaats te kijken naar alternatieven. De Commissie acht, gelet op het vorenstaande, de klacht gegrond.

De vraag is nu aan de orde of, in het belang van *, een mogelijkheid kan worden gecreëerd dat klaagster met de hulphond de school in kan. De Commissie denkt bij het zoeken naar een oplossing in dit kader aan de schoolarts, zoals hiervoor al aan de orde gesteld. De schoolarts kan als expert kijken of de mogelijkheid bestaat en welke mogelijkheden gecreëerd zouden kunnen worden. De Commissie zal daartoe een aanbeveling doen.

V. Het oordeel van de Commissie

De Commissie verklaart de klacht ontvankelijk en gegrond.

VI. Aanbeveling aan het bevoegd gezag

De Commissie beveelt verweerders aan de schoolarts advies te vragen inzake de vraag of de mogelijkheid bestaat dat klaagster met de hulphond het schoolgebouw bezoekt en welke mogelijkheden in dat kader gecreëerd zouden kunnen worden.

Aldus gegeven op 4 november 2021 door mr. M. Iedema, voorzitter, drs. K.M.P.A.M. Håbryka, P.P.W.A.M. Vervoort, leden in tegenwoordigheid van mr. D.H.C. Dane-Peeters als secretaris.